

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 41/2026-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Erikou Beňovou, advokátkou, Škultétyho 2, Košice, proti postupu Krajského súdu v Košiciach a jeho uzneseniu sp. zn. 6Tpo/54/2025 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tpo/54/2025 z 30. septembra 2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tpo/54/2025 z 30. septembra 2025 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Košiciach **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **824,72 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 41/2026-14 z 27. januára 2026 bola na ďalšie konanie prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením krajského súdu sp. zn. 6Tpo/54/2025 z 30. septembra 2025. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Michalovce uznesením č. k. 21Tp/46/2021-77 z 13. apríla 2022 sťažovateľovi podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku

nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka s tým, že pri existencii dôvodov jeho väzby uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a d) Trestného poriadku mu uložil povinnosť podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, povinnosť zdržiavať sa na špecifikovanej adrese a povinnosť oznámiť probačnému a mediačnému úradníkovi alebo súdu každú zmenu tohto miesta svojho pobytu, a to až do skončenia trestného konania. Zároveň uložil sťažovateľovi primerané povinnosti a obmedzenia spočívajúce v zákaze vycestovania do zahraničia, v zákaze vzdáľovať sa z miesta trvalého pobytu okrem miesta výkonu zamestnania, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a osobných úradných povinností vrátane účasti na procesných úkonoch trestného konania v predmetnej trestnej veci a povinnosť k 25. dňu v mesiaci až do právoplatného rozhodnutia vo veci dostaviť sa na súd k probačnému a mediačnému úradníkovi z dôvodu probačného dohľadu, ako aj na súd, na ktorom bude v prípade podania obžaloby vedené súdne konanie v jeho trestnej veci.

3. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 27. mája 2024 žiadosť označenú ako „*Žiadosť o skončenie kontroly výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami podľa § 23 ods. 1 písm. b), ods. 3 zák. č. 78/2015 Z. z.*“, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením č. k. 21Tp/46/2021-107 z 1. septembra 2025 tak, že výrokom I mu zrušil obmedzenie spočívajúce v zákaze vzdáľovať sa z miesta trvalého pobytu okrem miesta výkonu zamestnania, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a osobných úradných povinností vrátane účasti na procesných úkonoch trestného konania v predmetnej trestnej veci a kontrolu uložených povinností a obmedzení technickými prostriedkami. Zároveň mu uložil povinnosť odovzdať identifikačné zariadenie a zariadenie na určenie polohy kontrolovanej osoby probačnému a mediačnému úradníkovi. Výrokom II rozhodol, že uznesenie okresného súdu z 13. apríla 2022 zostáva vo zvyšnej časti nedotknuté. Písomné vyhotovenie uznesenia obsahuje poučenie, že proti nemu nie je prípustná sťažnosť.

4. Písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu bolo doručené 4. septembra 2025 obhajcovi sťažovateľa, ktorý v ten istý deň podal sťažnosť proti výroku II uznesenia a domáhal sa jeho zmeny. Sťažovateľ v sťažnosti namietol, že poučenie o opravnom prostriedku nie je správne, keďže proti uzneseniu je prípustná sťažnosť, a to s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 18/2024 z 5. februára 2025. O sťažnosti rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 30. septembra 2025 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sťažnosť zamietol ako neprípustnú.

5. Sťažovateľ nesúhlasí s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý zamietol jeho sťažnosť ako neprípustnú bez jej meritórneho preskúmania, keďže je v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2024 z 18. decembra 2024, v zmysle ktorého „*rozhodnutie, ktorým sudca pre prípravné konanie rozhodne o návrhu prokurátora, obvineného alebo probačného a mediačného úradníka na zrušenie alebo zmenu povinností o obmedzení podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku, je tak rozhodnutím o väzbe podľa § 83 ods. 1 v spojení s § 72 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, proti ktorému je prípustná sťažnosť podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku. Zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie alebo súdu prvého stupňa podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku ako neprípustnej podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je tak porušením základného práva obvineného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy; to platí v kontexte odseku 11 tohto odôvodnenia aj o zamietnutí sťažnosti proti rozhodnutiu o uložení primeraných obmedzení alebo povinnosti podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku*“. Z uvedeného dôvodu malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

6. Sťažovateľ namietal aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, v tejto časti bola ústavná sťažnosť odmietnutá uznesením č. k. IV. ÚS 41/2026-14 z 27. januára 2026.

II.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

7. Predseda krajského súdu vo vyjadrení uviedol, že s tvrdením sťažovateľa, ktorým namietal postup krajského súdu podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, sa čiastočne stotožňuje, avšak ďalšie námietky sťažovateľa týkajúce sa dĺžky konania na krajskom súde považuje za neopodstatnené a nedôvodné. Z vyjadrenia referujúceho sudcu vyplýva, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z judikatúry ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 289/2023 z 23. mája 2023. Predseda krajského súdu s priznaním finančného zadosťučinenia nesúhlasí a je toho názoru, že nápravu je možné uskutočniť inými postupmi ústavného súdu, ktoré sú v jeho právomoci.

8. Sťažovateľ v replike v podstatnom uviedol, že v ústavnej sťažnosti zhrnul podstatnú skutkovú a právnu argumentáciu a v plnom rozsahu na ňu odkázal. Podľa jeho názoru krajský súd síce rozhodol v relatívne krátkej dobe, avšak vydal arbitrárne rozhodnutie. V dôsledku toho bola prehĺbená jeho právna neistota, keďže uplatnil dostupný a prípustný právny prostriedok. Finančné zadosťučinenie je opodstatnené, a to minimálne z dôvodu procesných a časových okolností a nepretržitého zásahu v podobe stále pretrvávajúcich obmedzení a povinností, ktoré nie sú proporcionálne a ani primerané.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu je založená na arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zamietol ako neprípustnú sťažnosť sťažovateľa proti výroku II uznesenia okresného súdu, ktorým sudca pre prípravné konanie nevyhovel žiadosti o zrušenie obmedzení, ktoré boli sťažovateľovi v rámci prebiehajúceho trestného konania v minulosti uložené.

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

11. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom

na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (m. m. II. ÚS 78/05). Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 – 36). Právo na prístup k súdu však nemá absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu. Pri stanovení obmedzení požíva štát určitú mieru voľnej úvahy. Právo na prístup k súdu nemožno obmedziť takým spôsobom alebo do takej miery, že to naruší samotnú podstatu daného práva.

12. Argumentácia sťažovateľa v tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie, je dôvodná, čo napokon uznal vo svojom vyjadrení aj predseda krajského súdu. Krajský súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú napriek tomu, že v čase jeho rozhodovania existovalo právoplatné zjednocujúce stanovisko ústavného súdu uvedené v uznesení sp. zn. PLz. ÚS 3/2024 z 18. decembra 2024, v zmysle ktorého zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie alebo súdu prvého stupňa podľa § 82 ods. 1 alebo 2 Trestného poriadku z dôvodu, že je neprípustná podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, je porušením základného práva obvineného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

13. Zo zjednocujúceho stanoviska vyplýva, že rozhodnutie, ktorým sudca pre prípravné konanie rozhodne o návrhu prokurátora, obvineného alebo probačného a mediálneho úradníka na zrušenie alebo zmenu povinností a obmedzení podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku, je rozhodnutím o väzbe podľa § 83 ods. 1 v spojení s § 72 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, proti ktorému je prípustná sťažnosť podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku. Zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie alebo súdu prvého stupňa podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku ako neprípustnej podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je preto porušením základného práva obvineného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy; to platí aj o zamietnutí sťažnosti proti rozhodnutiu o uložení primeraných obmedzení alebo povinností podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku.

14. Sťažovateľ poukázal na rozhodnutie ústavného súdu v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, avšak krajský súd na túto sťažnostnú námietku v napadnutom uznesení nereflektoval, napadnuté rozhodnutie v tomto smere náležite neodôvodnil a odmietnutím sťažnosti ako neprípustnej rozhodol arbitrárne, a tak napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy (výrok 1 tohto nálezu).

15. Ústavný súd ďalej dospel k záveru, že na dosiahnutie nápravy je nevyhnutné, aby zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie (výrok 2). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

16. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie ústavný súd považuje poskytnutie ochrany porušenia označených práv týmto spôsobom za dostatočné, preto nevyhovelo ústavnej sťažnosti v časti, ktorou sa sťažovateľ domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia (výrok 4).

IV. Trovy konania

17. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 824,72 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2026 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Právna zástupkyňa sťažovateľa si uplatnila náhradu trov konania aj za vyjadrenie doručené ústavnému súdu 10. marca 2026, ústavný súd náhradu trov konania za tento úkon právnej služby nepriznal, keďže neobsahovalo žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mal ústavný súd zohľadniť pri svojom rozhodovaní, len odkazovalo na argumentáciu uvedenú v ústavnej sťažnosti.

18. Ústavný súd pri výpočte trov konania vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume 396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 v sume 15,86 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania predstavuje 824,72 eur. Priznanú náhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2026

**Libor Duľa
predseda senátu**